

افغانستان آزاد - آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشن دهیم
از آن به که کشور به نشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

دوكتور م ، ع ، روستار تره کی

د کندز پېښه : بل جنگی جنایت

«باید د جګړی په ترڅ کی ملکی تأسیسات او ملکی خلکوته تاوان ونرسیروی .»
نوموری فورمول ته زیاتره ۱۹ پېښی په پیل کی د نړیوالو قوانینو له خوا پام راواړول شو .
د لاهی دوهم کانوونسيون (۱۸۹۹ م) او د هغه په تبعیت د ۱۹۷۷ م ضمیموی پروتوكول (د دوهم پروتوكول لمري
ماده) د جګړی په بهير کی ، ملکی کسان تر ساتنى لاندی نیسي .

د ۱۹۷۷ م پروتوكول ، د بشر د حقوقو اساسی نکي د هغى جملی نه د ملکی خلکو ساتنى ، د جګړی په مختلفو دولونو
باندی (خمکه ، سمندر او هوا) د تطبيق ور بولی .

د ملګرو ملتونو مؤسسه (م ، م ، م) د خپل تأسیس نه وروسته پدی باندی موافقه وکړه چه د سولی په ماموريتونو کی
د لاهی د کانوونسيون (۱۸۹۹ م) روحيه تر اجرآ لاندی نیسي .

د جينوا خلورم کانوونسيون (۱۹۴۹ م) په خپل ۴۸ ماده کی وايی : « د جګړی اړخونه باید د نظامی او ملکی
تأسیساتو او افرادو تر منځ توپیر کړی او د جنګی عملیاتو موخه باید نظامی تأسیسات او افراد وي .»
د جينوا په کانوونسيون کی په ۱۹۷۷ م کی نوی احکام ورزیات شول .

په هیواد کی ۸ کاله جګړه مور ته یو تریخ واقعیت په ګوته کوي : یعنی د نړیوال نظامی ائتلاف له خوا په ملکی خلکو
باندی « اقتضای ارادی » بریدونه چه د نړیوال قوانینو نه د سرغironi په ترڅ کی ترسره کېږي د جګړی د عمومی
ستراتژی تکتیکی برخه ده . په بل عبارت په افغانستان کی په ملکی خلکو باندی د ناتو ګودارونه د جګړه ایزی عمومی
ستراتژی پر بنسټ باندی تنظیم شویدی چه د هغه موخه د ملکی وګریو په منځ کی ویره اچول دی . تر خو چه عامه
ولس د مقاومت د غریبو د هرکلی او میله پالنی جرأت ونکړی . د خلکو په منځ کی د وسله وال مقاومت لازیاتی نفوذ د
نوموری ستراتژی بطلان ثابتوي .

له دی کبله د عزیز آباد ، بالابلوک او په وروستی ورخو کی په کندز کی (د سپتامبر ۳ مه د ۲۰۰۹ م) په ملکی
کسانو باندی د ډرغلګرو څواکونو جنایت کارانه برید د جنګی پروگرام له مخی تر سره کېږي .

د جينوا د ۱۹۴۹ م کانوونسيون ضمیموی پروتوكول (د ۱۹۷۷ م لمري پروتوكول) هغه نظامی عملیات په کلکه
غندی چه موخه یې د ملکی کسانو په منځ کی د (تزور او وحشت) فضا رامنځته کول وي .

لمری پروتوكول په خپل ۵۱ ماده کی (خلورمه فقره) وايی : « هغه بریدونه چه اصلی موخه بي « بي له تشخيص او تمایز نه » د ترور فضاراوست او د خلکو نه غچ اخیسته وی منوع شمیرل کيری ».

د کندز په پېښه کی د ۳ مراجعاو مسؤولیت مطرح کیدای شي :

- د ناتو څواک چه غږي بي د بین المللی قوانینو یو اړخ جوروی او په غیر مستقیمه توګه د افغانستان اداره په لاس کی لري .

- د م ، م ، م چه ژمنه لري چه د سولی په ماموریت کی د لاهی کانوانسیون (۱۸۹۹ م) روحی ته احترام ولري او په ځانګړی توګه په جګړه کی د ملکی خلکو ساتنه وکړي م ، م هر کال د یوه پريکړي په صادرولو سره په افغانستان کی د ناتو په اصطلاح د سولی ماموریت (؟ ؟ !) اوږدوی . له دی کبله ویلى شو چه په افغانستان کی د بهرنیو څواکونو د هر جنایت تر شا م ، م قرار لري . یعنی جنایت د م ، م تر بېرغ لاندی تر سره کيری .

- د کابل ګوداګی حکومت چه د نافذ اساسی قانون له مخی د خلکو د بنتمنی او ځان د ساتنى دنده په غاړه لري .

- د مدیا دراپور له مخی په کندز کی د بمباریو غوبنتنی د یو المانی افسر له خوا شویدی . د دی نه څرګندېږي چه : المان د خپل دودیز سوله ایز نړیوال سیاست سره خلاف چه په اساسی قانون کی غبرګون موندلی د افغانانو په ضد په جګړه کی په « نیغه » توګه ورنوتوی دی او د ترسره شوی جنایت یو اړخ جوروی .

د کندز په پېښه کی یو وار بیا پېښانه په یو بل جغرافيایي موقعیت کی د نظامی عملیاتو چه د دله ایزی وژنی نښی نښانی لري شکار شویدی . مختلف سوالونه راپورته کيری :

۱ - آیا پېښه د هغی عام وژنی (ژنوسايد) پوری ترلی ده چه په ترڅ کی یی د ۸ کلونو راهیسی پېښانه کله په فزیکی لحظ (قوم وژنه په لیلی دښته کی د ۳۵۰۰ تنه طالبانو د شهادت نه پیل کيری او تر اوسه پوری په جنوبی سیمو کی د نظامی عملیاتو د لري د استمرار له کبله دوام لري) او کله په سیاسی لحظ (په جنوبی سیمو کی د نامنو حالاتو سره سره د انتخاباتو دايرول) د افغانستان د سیاسی صحنه نه د حذف کیدو ملعبه ګرځیلی دی ؟

(د یادونی وړ دی چه په وروستیو وختو کی په سیمه کی پاکستان چه په افغانستان کی د سولی د داعیی د تحقق په مقصد مهم رول لوړولی شي ، د ځانګړی لاملونو له کبله د پېښتو په څپلو کی د ناتو سره ګد دریز نیولی دی) .

۲ - د افغانستان په شمالی سیمو کی د پېښتو د نفووس او نفوذ کمزورتیا په سیمه کی د نظامی ائتلاف د ډیپولټیک پلان سره خومره اړخ لګوی ؟

د مطرح شوی سؤالونو څواب هر څه چه وی ، واقعیت دا دی چه د ۸ کلونو په موده کی سیاسی فعالین د سولی د شعارونو له لاری او وسله وال مقاومت د جګړی په واسطه سره په جلا و نتوانیدل چه نړیوال نظامی ائتلاف د وسله والو مخالفینو سره سولی ته اړ کړي . د دی وخت رسیدلی چه وسله وال قهر آميز جهاد د سوله ایز سیاسی مقاومت سره په یو خای کیدو کی ، یو پیاوړی سیاسی څواک جور شی چه الزاماً په سیاسی معادلاتو کی د فشار د حربی په توګه د محاسبې وړ وی .

د سولی استقرار دا ایجادیو چه وسله وال مقاومت د جګړی په ساحه کی د خپل لاس ته راونو په ساتنى سره سیاسی کار وکړي . « و من الله التوفيق »